

Pionýr je spolek dětí, mládeže a dospělých
a uznaná nestátní, nezisková organizace
pro oblast práce s dětmi a mládeží ve volném čase.

Ideály Pionýra: Paměť, Pomoc, Poznání, Pravda, Přátelství, Překonání, Příroda

Tisková zpráva: 20. 6. 2018

1968-1970: dva roky prázdnin pro Pionýr

S roky 1968-1970 je v československé historii spojena řada výrazných událostí - a totéž lze říct i o historii pionýrské. Dva roky prázdnin v titulku jsou totiž dvěma roky svobodné samostatné činnosti bez „ohlávků“ nuceně nasazené jednotnou organizací. Čím byly naplněny? Zájmovou činností, schůzkami, výpravami a také ideály a plány, které udusila normalizace... I když toto období netrvalo dlouho, bylo jedním z nejvýznamnějších úseků pionýrské historie, přineslo spolupráci s Junákem a společně vyhlášení akce Služba vlasti, koordinující nenásilný odpor mládeže vůči okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy...

Osamostatnění

Na jaře '68 došlo k uvolnění poměrů, které bylo i v Pionýru uchopeno jako příležitost k prosazení změn, po kterých volaly hlasy zevnitř organizace již zhruba deset let.

Vyslyšela je I. národní konference pionýrských pracovníků Čech, Moravy a Slezska, která proběhla právě před 50 lety - 20. až 23. 6. 1968 v Seči. Na ní byla formálně i obsahově vytvořena samostatná česká organizace Pionýra. Byly schváleny nové stanovy a program a také zvoleno vedení v čele s básníkem Oldřichem Kryštofem.

V čem změny spočívaly?

Zejména v 60. letech začala nést ovoce práce pedagogů, kteří činnost Pionýrské organizace ČSM zkoumali a předkládali náměty na její proměnu. Kromě požadavku větší autonomie šlo v navrhovaných úpravách zejména o odmítnutí formální činnosti plynoucí z propojení se školou (škola - pionýrská skupina / třída - oddíl), s tím úzce souvisel rozvoj zájmové činnosti v místě bydliště dětí - tedy možnost zvolit si oddíl podle obsahu jeho činnosti i místa, kde pracuje.

Velkým tématem bylo také členství dospělých v Pionýru. Například vedoucí oddílů totiž do té doby nebyli jejich členy, formálně patřili všichni plnoletí pracovníci pod Československý svaz mládeže. I to se v roce 1968 změnilo.

1970 - konec snu o svobodě

Takzvaná normalizace znamenala utahování šroubů v celé společnosti a dopadla i na práci s dětmi a mládeží. Tvrzení, že Pionýr byl v roce 1970 zrušen, dnes vyvolává nevěřící reakce. Nic to však nemění na faktu, že samostatný Pionýr (podobně jako skauting, tj. Junák) byl doveden k formálnímu zániku - začleněním pod novou jednotnou dětskou a mládežnickou organizaci (Pionýrskou organizaci SSM). Podobnost názvů může mást, ale tento sjednocený moloch pohltil samostatného Pionýra úplně stejně jako všechny další organizace, obnovené nebo nově vzniklé v roce 1968. Na příležitost jít svobodně svou cestou tak musel Pionýr čekat až do roku 1990...

Pojďte se společně s Pionýrem vrátit o 50 let zpět a prožít události, kterými odstartovaly dva roky svobody. Sledujte facebook Pionýra, kde bude červnová konference přiblížena podrobněji.

www.facebook.com/Pionyr.cz

Informaci podává: Jakub Kořínek, jakub@pionyr.cz, 777 745 886